

LIFE18 IPE/CY/000006 IP Physis - ΠΑΝΔΩΤΕΙΡΑ

Managing the Natura 2000 network in Cyprus and
shaping a sustainable future

Η Διαχείριση του Δικτύου Natura 2000 στην Κύπρο και
η διαμόρφωση ενός βιώσιμου μέλλοντος

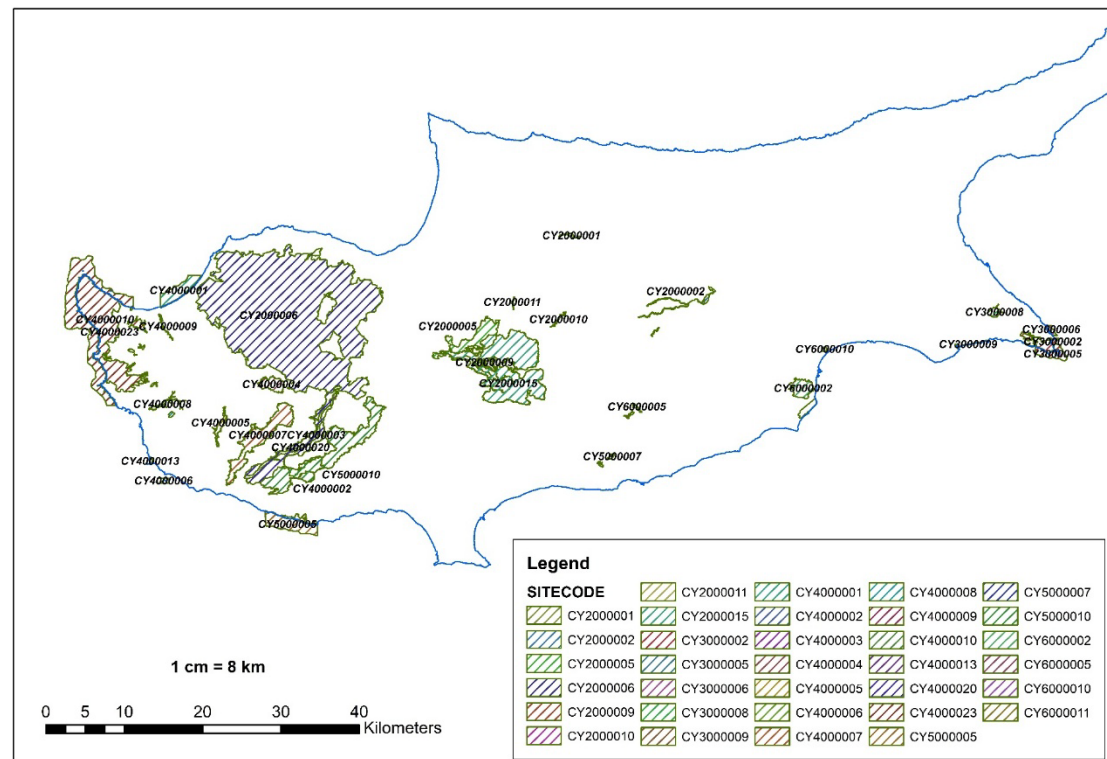
Κωνσταντίνος Κουνναμάς, Επιστημονικός Υπεύθυνος, Μονάδα Διατήρησης της Φύσης, Frederick University

LIFE Info Day – Προσκλήσεις για υποβολές προτάσεων 2025, 26 Ιουνίου 2025

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Το έργο στοχεύει στην επίτευξη ευνοϊκής κατάστασης διατήρησης για τους τύπους οικοτόπου και τα είδη κοινοτικής σημασίας, ιδιαίτερα εκείνων που περιλαμβάνονται στις Οδηγίες για τους Οικοτόπους και τα Πτηνά.

Οι δράσεις που προτείνει το έργο θα εφαρμοστούν σε εθνικό επίπεδο, ενώ δράσεις που αφορούν συγκεκριμένα είδη και οικοτόπους θα εφαρμοστούν σε 35 περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Σημ.: Δύο από τις περιοχές δεν φαίνονται στην εικόνα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Περίοδος εφαρμογής: 07/2019-10/2029

Προϋπολογισμός: 16,996,979 € (εκ των οποίων 60% συγχρηματοδότηση από ΕΕ)

Συντονιστής: Τμήμα Περιβάλλοντος (DE)

Συνεργαζόμενοι φορείς: 14

- 4 Κυβερνητικές Υπηρεσίες/ Τμήματα (**DE**, Department of Forests - **DF**, Department of Fisheries and Marine Research - **DFMR**, Game and Fauna Service - **GFS**),
- 4 Πανεπιστήμια (Open University of Cyprus - **OUC**, National and Kapodistrian University of Athens - **NKUA**, Frederick University - **FredU**, Cyprus University of Technology - **CUT**),
- 3 ΜΚΟ (BirdLife Cyprus - **BC**, Terra Cypria Foundation - **TC**, Federation of Environmental Organisations of Cyprus - **FEOC**),
- 3 εταιρείες (ACC Perivallon kai Kainotomia Limited - ACC, AP Marine Environmental Consultancy Ltd - AP, I.A.CO. Environmental & Water Consultants Limited - IACO)

> 50 ατόμων έχουν εμπλακεί μέχρι τώρα

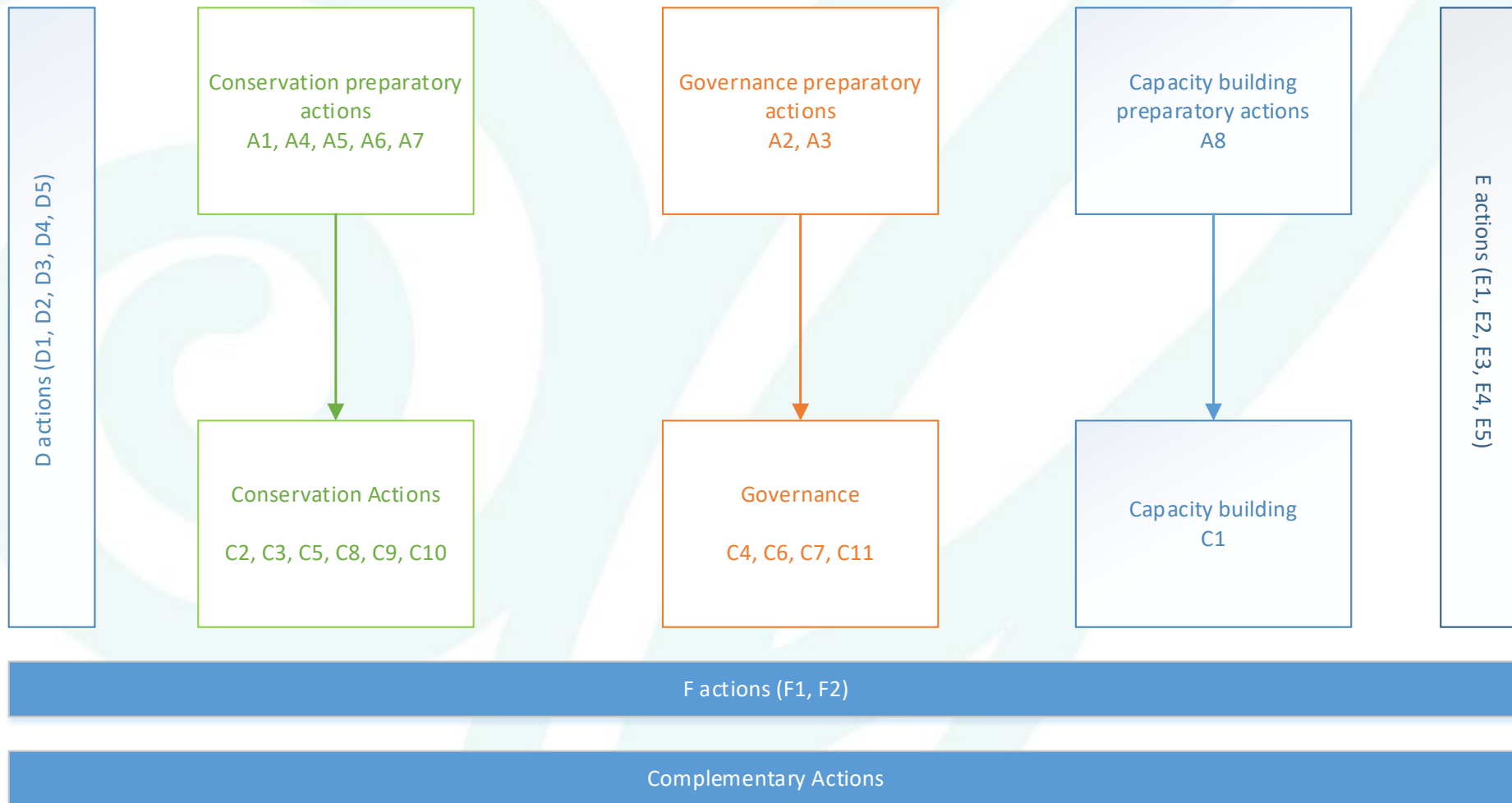
Δράσεις: 32, όπου 9 Προπαρασκευαστικές (Preparatory - A), 11 Διατήρησης (Concrete - C), 4 Παρακολούθησης (Monitoring - D), 6 Ενημέρωσης/ Ευαισθητοποίησης (Information/Awareness -E), 2 Συντονισμού (Coordination - F).

Ιστοσελίδα: <https://pandoteira.cy/>

ΣΤΟΧΟΙ

1. Να συμπληρωθούν τα **κενά γνώσης** όσον αφορά στα είδη και στους τύπους οικοτόπου.
2. Να βελτιωθεί η **διακυβέρνηση** του δικτύου Natura 2000 μέσω της εισαγωγής θεσμικών αλλαγών, όπως η δημιουργία δομών διαχείρισης των περιοχών που εμπίπτουν στο δίκτυο, η διαχείριση ιδιωτικής γης εντός του δικτύου και η δημιουργία διαδραστικών εργαλείων GIS μέσω διαδικτυακών πλατφορμών.
3. Να αξιολογηθούν οι **οικοσυστημικές υπηρεσίες** και η περεταίρω εκμετάλλευση των κοινωνικοοικονομικών τους διαστάσεων.
4. Να αντιμετωπιστεί το θέμα των **Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών**.
5. Να ετοιμαστούν και εφαρμοστούν **σχέδια δράσης** και διαχείρισης των ειδών και τύπων οικοτόπου με σκοπό τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησής τους.
6. Να εφαρμοστούν δράσεις **ανάπτυξης ικανοτήτων** για την ενίσχυση των γνώσεων των ενδιαφερόμενων μερών του δικτύου Natura 2000.
7. Να εφαρμοστούν δράσεις **ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης**, με σκοπό να γνωρίσει και να αποδεχτεί το ευρύ κοινό της Κύπρου και τα ενδιαφερόμενα μέρη το δίκτυο Natura 2000.
8. Να παρακολουθείται η αποτελεσματικότητα του έργου όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του **Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (ΠΔΠ)** για το δίκτυο Natura 2000 στην Κύπρο.

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (Α)

A1: Mapping habitats and species included in Annexes I and II of Directive 92/43/EEC (**LP:** DF, **Ps:** ACC, DE, FU, IACO).

A2: Definition of Nature Management Structures for N2K sites outside State Forest Land (**LP:** DE, **Ps:** ACC, DF, DFMR, GFS).

A3: Define a methodological framework for the management of private land on selected Natura 2000 sites (**LP:** DE, **Ps:** ACC, BC, DF, DFMR, GFS, TC).

A4: Compile Action Plans for species and habitats of Community interest (**LP:** FU, **Ps:** ACC, DE, DF, GFS, IACO, NKUA, TC).

A5: Study the ecological requirements of key qualifying species for SPAs (Annex I bird species of Directive 2009/147/EC) (**LP:** GFS, **Ps:** BC, IACO, DF).

A6: Developing a Methodological Framework for the National Ecosystem Assessment (**LP:** OUC, **Ps:** CUT, DE, DF, DFMR, GFS).

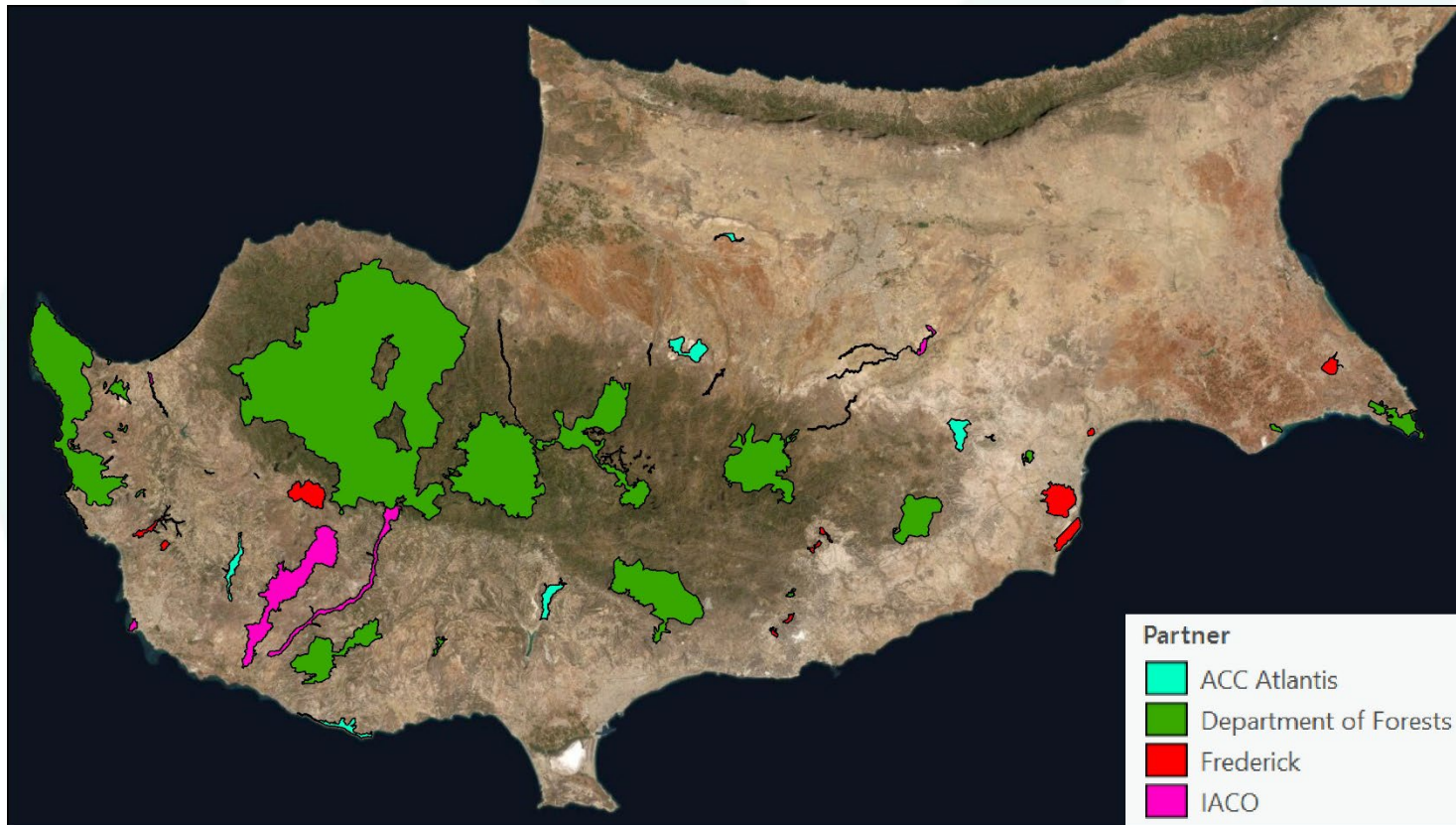
A7: Mapping the distribution and action plans for Invasive Alien Species (**LP:** DF, **Ps:** ACC, DE, FU, IACO).

A8: Preparation of a Capacity Building/Training Action Plan for Better Management of Protected Areas (**LP:** DE, **Ps:** IACO).

A9: Assessment of existing fisheries management measures in new or established Natura 2000 and MPAs (**LP:** AP, **Ps:** DFMR).

A1: Mapping habitats and species included in Annexes I and II of Directive 92/43/EEC.

- Παραδοτέο: **75** Maps for species and habitats – terrestrial habitats, plant and animal taxa

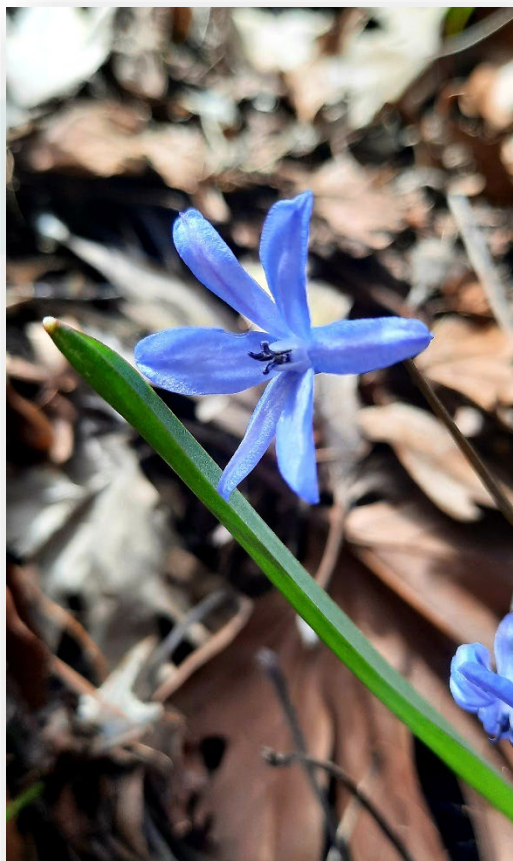
Χαρτογράφηση περιοχών

- Ολοκλήρωση χαρτογράφησης σε 41 περιοχές (4 χρήση ορθοφωτογραφιών)

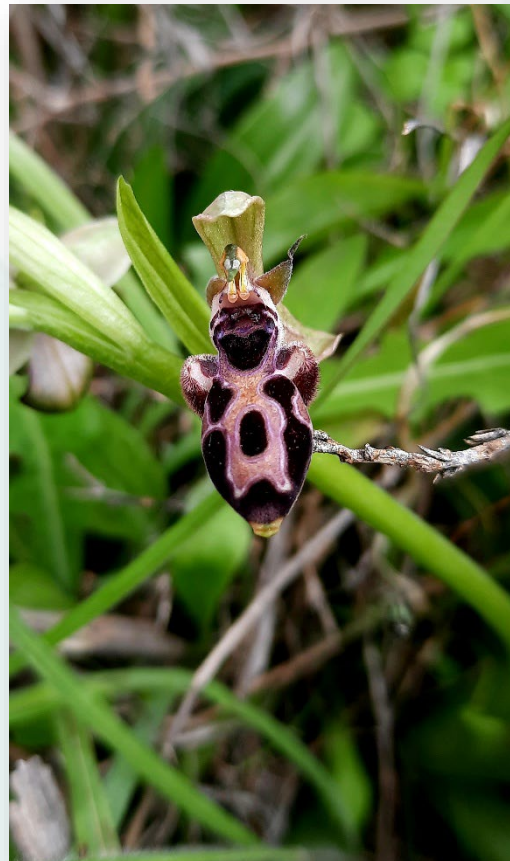
S/N	Habitat code	Description
1	1150	Coastal lagoons
2	1210	Annual vegetation of drift lines
3	1240	Vegetated sea cliffs of the Mediterranean coasts with endemic <i>Limonium</i> spp.
4	1310	Salicornia and other annuals colonizing mud and sand
5	1410	Mediterranean salt meadows (<i>Juncetalia maritimi</i>)
6	1420	Mediterranean and thermo-Atlantic halophilous scrubs (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>)
7	1430	Halo-nitrophilous scrubs (<i>Pegano-Salsotea</i>)
8	1520	Iberian gypsum vegetation (<i>Gypsophiletalia</i>)
9	2110	Embryonic shifting dunes
10	2230	<i>Malcolmietalia</i> dune grasslands
11	2240	<i>Brachypodietalia</i> dune grasslands with annuals
12	2250	Coastal dunes with <i>Juniperus</i> spp.
13	2260	<i>Cisto-Lavenduletalia</i> dune sclerophyllous scrubs
14	3140	Hard oligo-mesotrophic waters with benthic vegetation of <i>Chara</i> spp.
15	3150	Natural eutrophic lakes with Magnopotamion or Hydrocharition - type vegetation
16	3170	Mediterranean temporary ponds
17	3290	Intermittently flowing Mediterranean rivers of the <i>Paspalo-Agrostidion</i>
18	5210	Arborescent matorral with <i>Juniperus</i> spp.
19	5220	Arborescent matorral with <i>Zyziphus</i>
20	5230	Arborescent matorral with <i>Laurus nobilis</i>
21	5310	<i>Laurus nobilis</i> thickets
22	5420	Sarcopoterium spinosum phryganas
23	6220	Pseudo-steppe with grasses and annuals of the <i>Thero-Brachypodietea</i>
24	62B0	Serpentinophilous grasslands of Cyprus
25	6420	Mediterranean tall humid grasslands of the <i>Molinio-Holoschoenion</i>
26	6460	Peat grasslands of Troodos
27	8140	Eastern Mediterranean screes
28	8210	Calcareous rocky slopes with chasmophytic vegetation
29	8310	Caves not open to the public
30	9290	<i>Cupressus</i> forests (<i>Acero-Cupression</i>)
31	92A0	<i>Salix alba</i> and <i>Populus alba</i> galleries
32	92C0	<i>Platanus orientalis</i> and <i>Liquidambar orientalis</i> woods (<i>Platanion orientalis</i>)
33	92D0	Southern riparian galleries and thickets (<i>Nerio-Tamaricetea</i> and <i>Securinegion tinctoriae</i>)
34	9320	<i>Olea</i> and <i>Ceratonia</i> forests
35	9390	Scrub and low forest vegetation with <i>Quercus alnifolia</i>
36	93A0	Woodlands with <i>Quercus infectoria</i> (<i>Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae</i>)
37	9530	(Sub-) Mediterranean pine forests with endemic black pines
38	9540	Mediterranean pine forests with endemic Mesogean pines
39	9560	Endemic forests with <i>Juniperus</i> spp.
40	9590	<i>Cedrus brevifolia</i> forests (<i>Cedrosetum brevifoliae</i>)

Άρθρο 17 (2013-2018): 40 τύποι
οικοτόπων

1110, 1120, 1170, 1180, 8330 Marine
Mediterranean

Scilla lochia

Ophrys kotschy

Centaurea akamantis

Φωτογραφίες:
Τμήμα Δασών

Χαρτογράφηση 14 φυτικών taxa/ αντίστοιχοι χάρτες

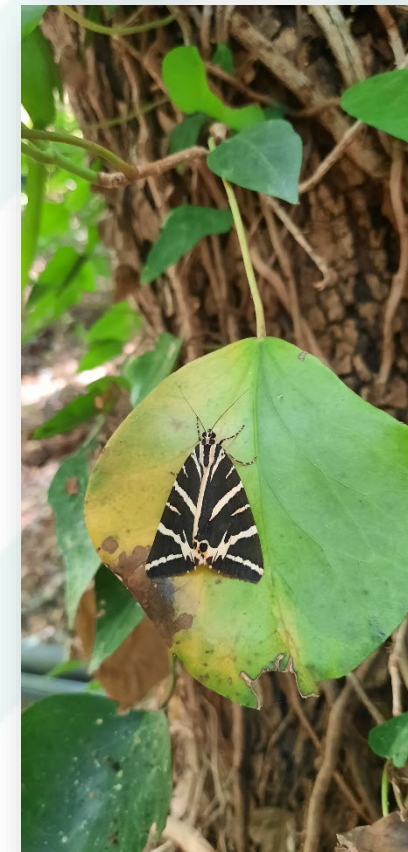
- *Arabis kennedyae*, *Astragalus macrocarpus* subsp. *lefkarensis*, *Centaurea akamantis*, *Crepis pussila*, *Crocus cyprius*, *Crocus hartmannianus*, *Ophrys kotschy*, *Phlomis brevibracteata*, *Phlomis cypria*, *Pinguicula crystallina*, *Ranunculus kykkoensis*, *Scilla* (= *Chionodoxa*) *lochiae*, *Scilla morrisii*, *Tulipa cypria*.
- Εκτός ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας: *Brassica hilarionis*/ *Salvia veneris*/ *Sideritis cypria*

Natrix natrix cypriaca

Mauremys rivulata

Euplagia quadripunctaria

Φωτογραφίες:
Τμήμα Δασών

Χαρτογράφηση 18 ειδών πανίδας (*Aphanius fasciatus* εκτός ελέγχου ΚΔ)

- 10 νυκτερίδες, *Natrix natrix cypriaca* (1 νέα περιοχή), *Hierophis cypriensis* (Αγορά υπηρεσιών), *Propomacrus cypriacus* (1 νέα περιοχή), *Euplagia quadripunctaria*, *Mauremys rivulata* (1 νέα περιοχή), *Chelonia mydas*, *Caretta caretta*, *Ovis orientalis ophion*

A4: Compile Action Plans for species and habitats of Community interest.

- Παραδοτέο: Είκοσι Σχέδια Δράσης για σημαντικά είδη (χλωρίδας και πανίδας) καθώς και οικοτόπους.
- Εφαρμογή τους στο πλαίσιο της Δράσης C.3
 - Τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω των Δράσεων A.1 και A.4 θα χρησιμοποιηθούν επίσης για ενημέρωση των Τυποποιημένων Δελτίων Αναφοράς (Standard Data Forms).

2 Σχέδια Δράσης (A.P.) για 2 ερπετά (φίδια): *Hierophis cypriensis*, *Natrix natrix cypriaca*

2 A.P.s για 2 ασπόνδυλα: *Euplagia quadripunctaria*, *Propomacrus cypriacus*

1 A.P.s για 1 θηλαστικό (νυκτερίδα): *Rousettus aegyptiacus*

1 A.P.s για 1 θηλαστικό (οπληφόρο): *Ovis orientalis ophion*

3 A.P.s. για 3 ερπετά (φίδια): *Mauremys rivulata*, *Caretta caretta*, *Chelonia mydas*

4 A.P.s. για 4 φυτικά taxa: *Astragalus macrocarpus* subsp. *lefkarensis**, *Phlomis brevibracteata*, *Crepis pusilla*, *Ophrys kotschy**

6 A.P.s για 6 τύπους οικοτόπου (γλυκών υδάτων/αλοφυτικών): 92C0, 92A0, 92D0, *3170, 6420, 1310

1 A.P. για 4 παράκτιους τύπους οικοτόπου (2110, 1210, 2230, 2240)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

ΕΙΔΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη	2
Summary	2
1. Εισαγωγή.....	2
2. Βασικές παράμετροι του είδους.....	2
2.1 Βιολογικά, οικολογικά και πληθυσμιακά χαρακτηριστικά.....	2
2.1.1 Αναλυτική περιγραφή.....	3
2.1.2 Βιολογικά χαρακτηριστικά.....	3
2.1.3 Οικολογικά χαρακτηριστικά	3
2.1.4 Εξάπλωση.....	3
2.1.5 Κατάσταση Διατήρησης στην Κύπρο και τιμές ευνοϊκής κατάστασης διατήρησης.....	3
2.2 Πιέσεις - Απειλές.....	4
3. Αξιολόγηση καθεστώτος προστασίας και δράσεων διατήρησης.....	4
4. Ειδικοί Στόχοι του Σχεδίου Δράσης	5
5. Μέτρα προστασίας και διατήρησης	5
6. Αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης	6
7. Βιβλιογραφία	7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	7

ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

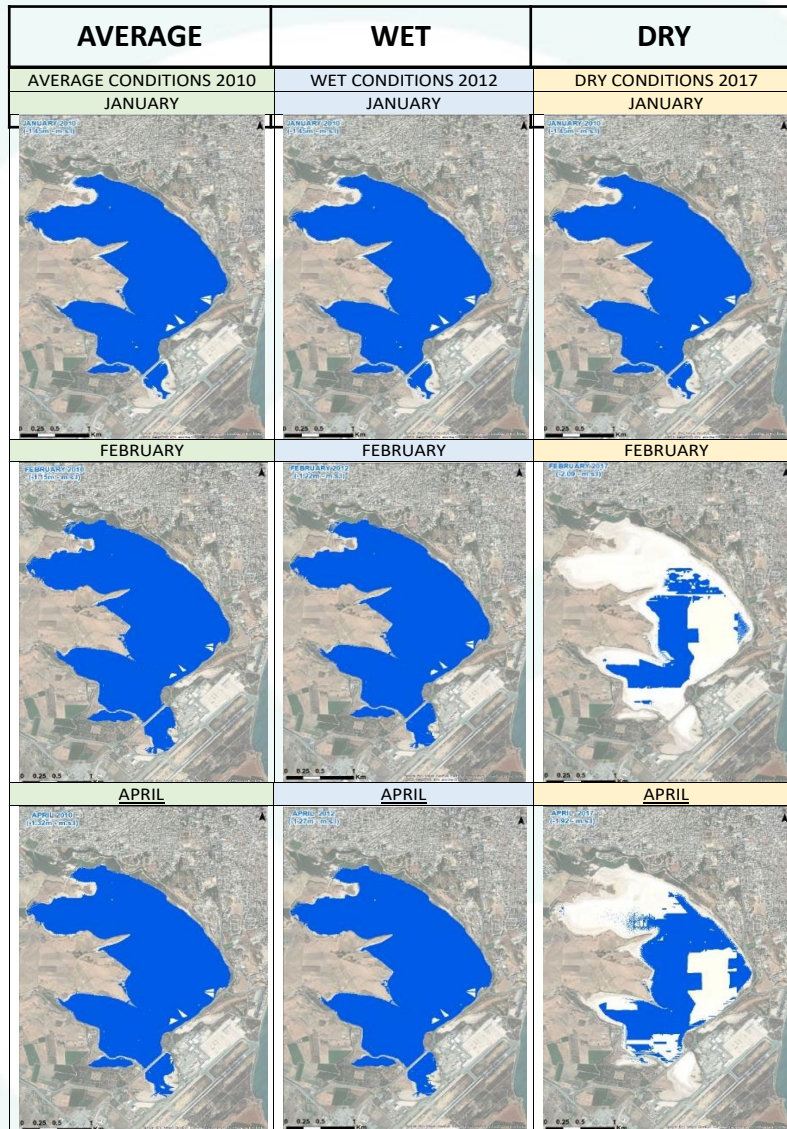
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη	2
Summary	2
1. Εισαγωγή.....	2
2. Στόχοι διατήρησης και διαχείρισης των οικοτόπων.....	2
3. Βασικές παράμετροι του τύπου οικοτόπου	3
3.1. Οικολογία - Εξάπλωση	3
3.1.1 Αναλυτική περιγραφή.....	3
3.1.2 Βιολογικές και οικολογικές παράμετροι.....	3
3.1.3 Οικοσυστημικές υπηρεσίες και ωφέλειες	3
3.1.4 Εξάπλωση.....	3
3.1.5 Κατάσταση Διατήρησης στην Κύπρο και τιμές ευνοϊκής κατάστασης διατήρησης (αναφοράς)	4
3.2. Πιέσεις - Απειλές.....	4
4. Αξιολόγηση καθεστώτος προστασίας και δράσεων διατήρησης.....	5
5. Ειδικοί Στόχοι του Σχεδίου Δράσης	5
6. Μέτρα προστασίας και διατήρησης	6
7. Αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης	7
8. Βιβλιογραφία	7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	8

A5: Study the ecological requirements of key qualifying species for SPAs (Annex I bird species of Directive 2009/147/EC).

- Παραδοτέο 1 (Study 1): Report on ecological requirements for key species at Larnaca Salt Lake and Paralimni Lake SPAs
- D.2 (Study 2): Report on key nesting sites for *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*
- D.3 (Study 3): Report on recommendations of measures to be included in the Cyprus Rural Development Plan (RDP)
- D.4 (Study 4): Report on the impact of secondary poisoning from rodenticides and other widely-used poisons on diurnal and nocturnal predatory species
- D.5 (Study 5): Hydrological study for Larnaca Salt Lakes
- D.6 (Study 5): Updated hydrological study for Paralimni Lake
- D.7 (Study 5): Topography survey for Larnaca Salt Lakes
- D.8 (Study 5): Water quality studies for Larnaca Salt Lakes and Paralimni Lake
- D.9 (Study 5): Water management plans for Larnaca Salt Lakes and Paralimni Lake
- D.10 (Study 6): Report on key nesting sites for *Coracias garrulous*
- Εφαρμογή δράσεων διατήρησης που προτείνουν οι 6 μελέτες για τις ανάγκες της Δράσης C.3.

A5: Study the ecological requirements of key qualifying species for SPAs (Annex I bird species of Directive 2009/147/EC).

Προσομοίωση
μηνιαίας
πλημμύρας
στη βάση 3
συνθηκών
(Αλυκές
Λάρνακας)

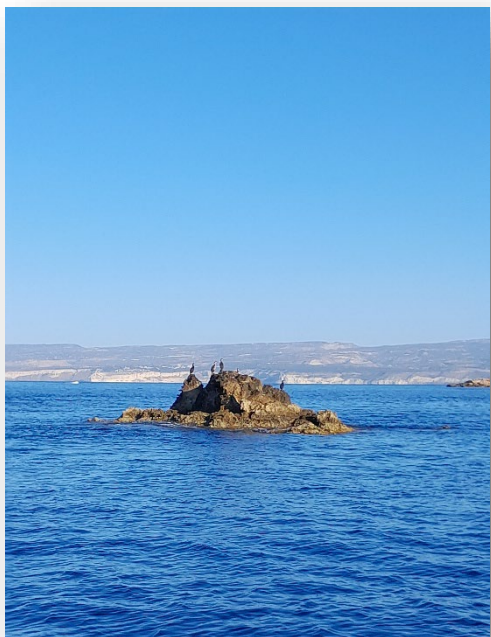
D.1 (Study 1): Report on
ecological requirements for
key species

Vanellus spinosus αυγά και
απειλές

Φωτογραφίες:
Υπηρεσία Θήρας
και Πανίδας

A5: Study the ecological requirements of key qualifying species for SPAs (Annex I bird species of Directive 2009/147/EC).

D.2 (Study 2)

- Έκθεση για κύριες θέσεις φωλεοποίησης *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*

- Συλλογή πληροφορίας για την παρουσία μολύβδου στις περιοχές Λίμνη Παραλιμνίου και Αλυκές Λάρνακας

D.4 (Study 4)

- Έκθεση για τον δευτερογενή δηλητηριασμό σε νυκτόβια και μη αρπακτικά είδη

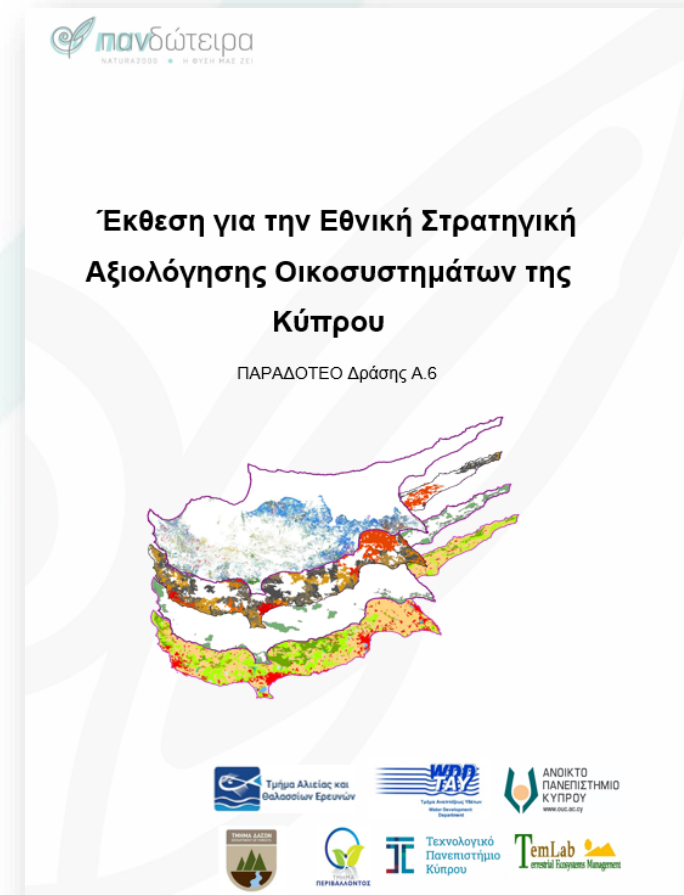
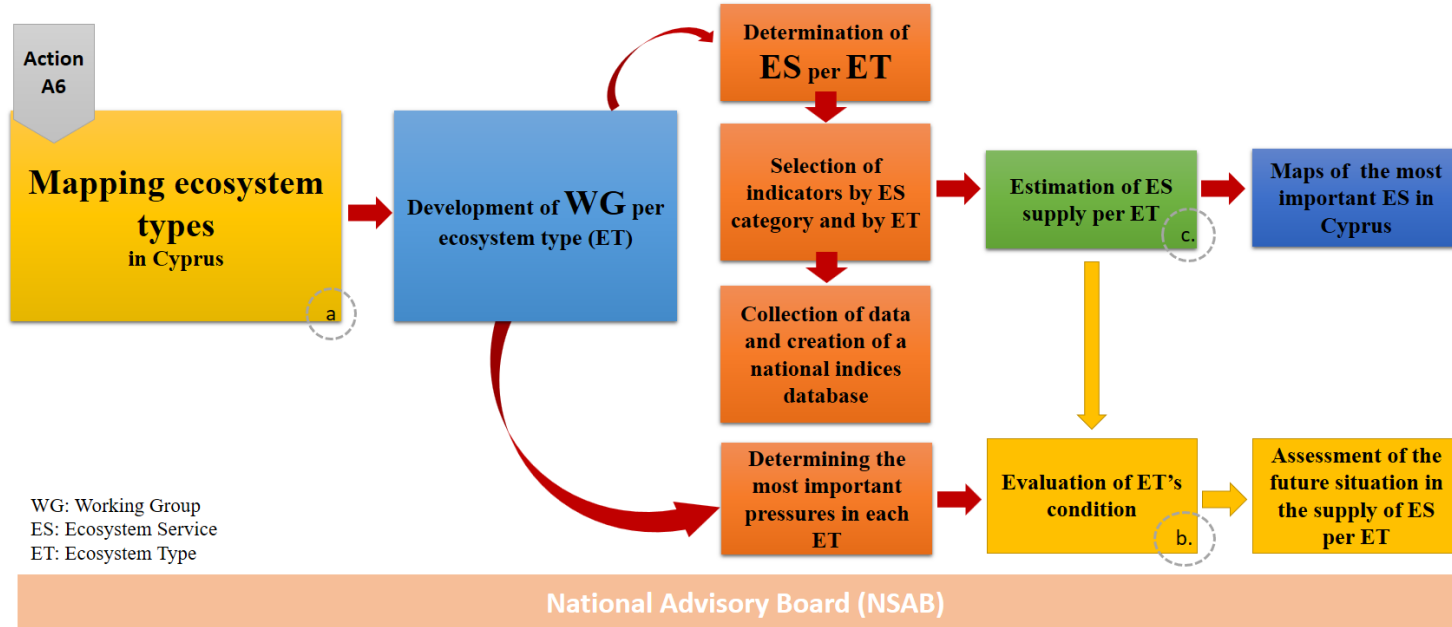
D.10 (Study 6)

- Έκθεση για κύριες θέσεις φωλεοποίησης *Coracias garrulous*

Φωτογραφίες:
Υπηρεσία Θήρας
και Πανίδας

A6: Developing a Methodological Framework for the National Ecosystem Assessment.

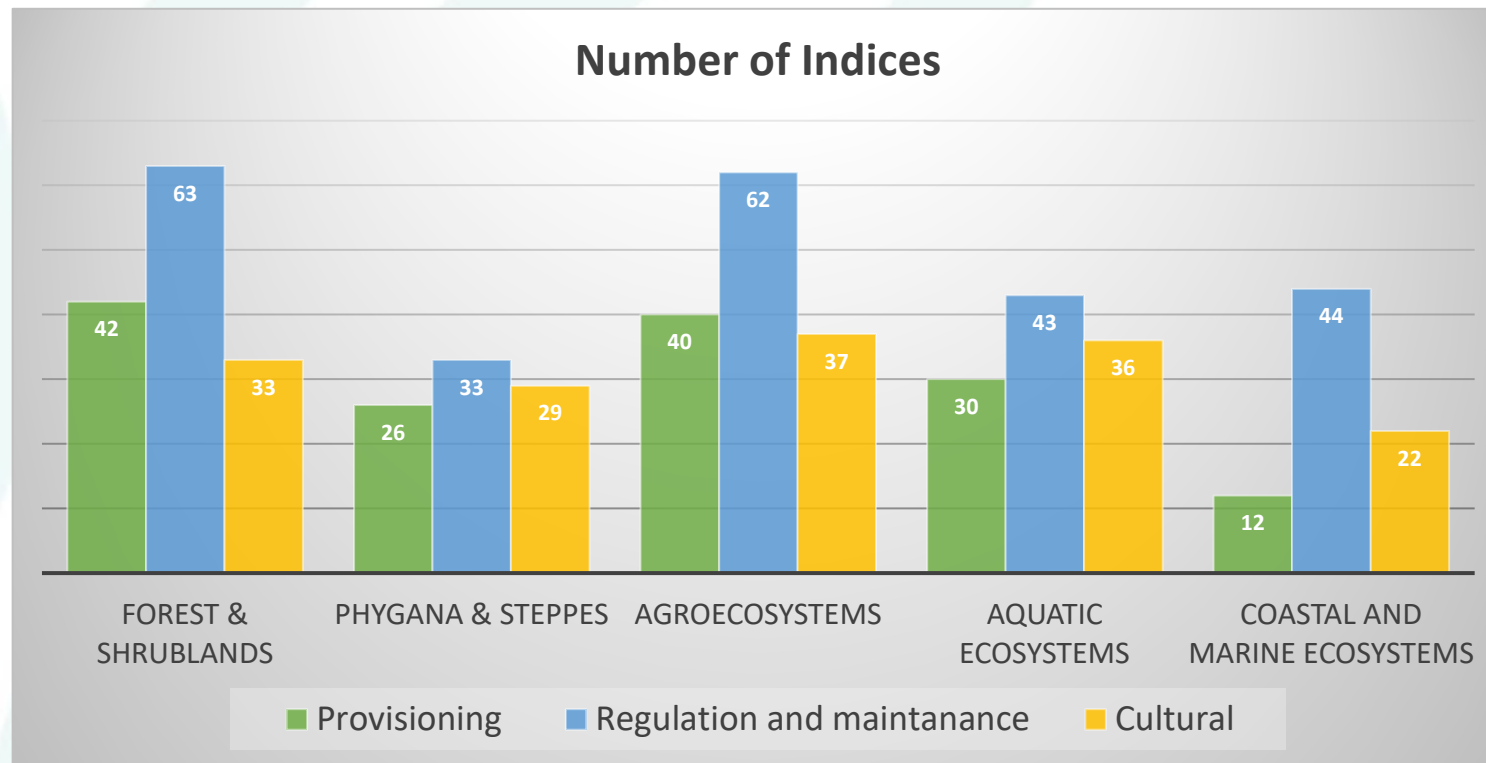
- Παραδοτέο 1: Methodology manual for ESA in Cyprus.
- Παραδοτέο 2: Report on Cyprus National Ecosystem Assessment Strategy.
- Ανάπτυξη Μεθοδολογικού Πλαισίου για την Αξιολόγηση των Εθνικών Οικοσυστημάτων προσαρμοσμένου στις τοπικές συνθήκες.

Τυπολογία βασικών τύπων οικοσυστημάτων

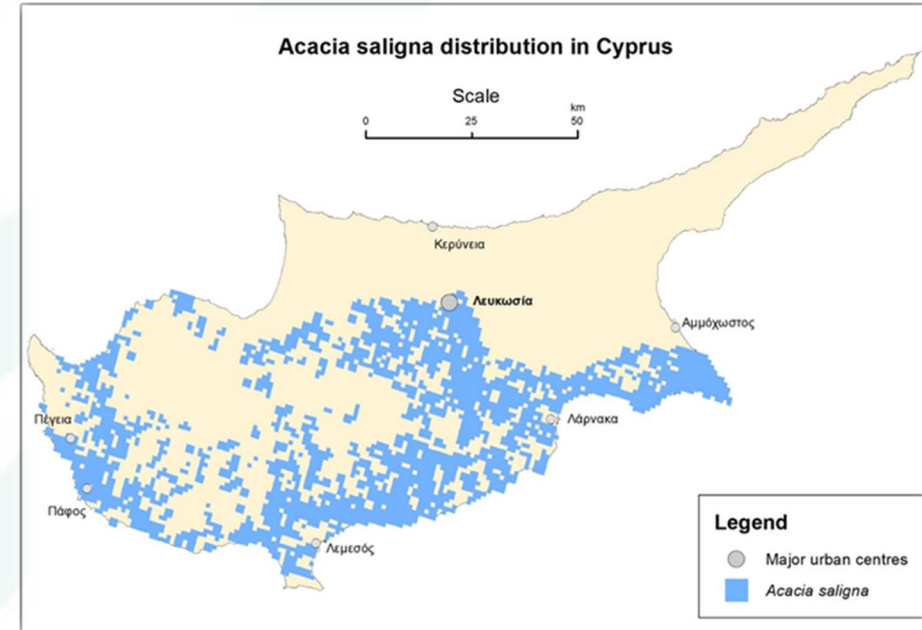
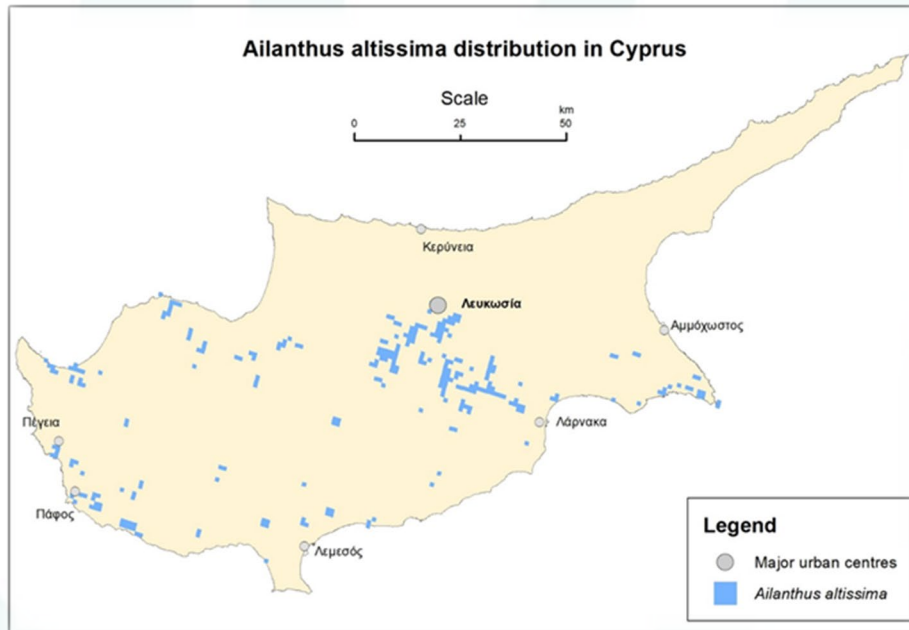
Δάση και δασικές εκτάσεις	
Κωνοφόρα	Δάση Κυπαρισσιού (9290)
	Μικτά Δάση Κυπαρισσιού- Τραχείας Πεύκης (9290X9540)
	Μικτά Δάση Τραχείας Πεύκης – Κυπαρισσιού (9540X9290)
	Δάση Κέδρου (9590)
	Μικτά Δάση Κέδρου - Τραχείας Πεύκης (9590X9540)
	Μικτά Δάση Τραχείας Πεύκης – Κέδρου (9540X9590)
	Δάση Μαύρης Πεύκης (9536)
	Μικτά Δάση Μαύρης Πεύκης - Τραχείας Πεύκης (9536X9540)
	Μικτά Δάση Τραχείας Πεύκης – Μαύρης Πεύκης (9540X9536)
	Δάση Τραχείας Πεύκης (9540)
	Δάση Αοράτου (9560)
	Δάση Αοράτου (9563)
	Μικτά Δάση Αοράτου - Τραχείας Πεύκης (9560X9540)
	Μικτά Δάση Αοράτου - Τραχείας Πεύκης (9563X9540)
Πλατύφυλλα δάση	Συστάδες με Δρυ (93A0)
	Μικτές Συστάδες Πλατάνου με Δρυ (92C0X93A)
Μικτά δάση κωνοφόρων/πλατύφυλλων	Μικτά Δάση Τραχείας Πεύκης – Λατζίας (9540X9390)
	Μικτές Συστάδες Τραχείας Πεύκης με Δρυ (9540X93A)
	Μικτά Δάση Τραχείας – Πλατάνου (9540X92C0)
Θαμνώνες	
Θαμνώνες με κωνοφόρα	Θαμνώνες Αοράτου (5210, 5211, 5212)
Θαμνώνες με πλατύφυλλους θάμνους	Θαμνώνες με Αροδάφνη, Μέρικο και Αγνιά (92D0)
	Θαμνώνες της Λατζίας (9390)
Αείφυλλοι σκληρόφυλλοι θαμνώνες	Θαμνώνες της Genista (5330_Genista)
	Θαμνώνες της Genista (5330_Genista)
	Θαμνώνες Calycotome (CY06): Στον Όροφο των Θάμνων
	Θαμνώνες Περνίας (CY1, CY12, CY13)
	Πλατύφυλλοι Σκληρόφυλλοι Θαμνώνες
Θαμνώνες Ελιάς – Χαρουπιάς	Θαμνώνες Ελιάς_Χαρουπιάς (9320)

Δείκτες ΟΥ σε Εθνικό Επίπεδο

A7: Mapping the distribution and action plans for Invasive Alien Species.

- Παραδοτέο 1: Action Plants per IAS of European Concern
- Παραδοτέο 2: National IAS list
- Παραδοτέο 3: Action Plans per taxonomic group of IAS of national concern
- Ανάπτυξη Σχεδίων Δράσης, Χαρτογράφηση εισβλητικών ειδών, ετοιμασία εθνικού καταλόγου ειδών.
- **3 είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος** : *Procambarus clarkii*, *Trachemys scripta*, *Pennisetum setaceum*.
- Χάρτες για *Acacia saligna*, *Ailanthus altissima*, *Lepomis gibbosus* (τώρα θεωρούνται είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος).
- Σχέδια Δράσης και χάρτες για IAS Εθνικού Ενδιαφέροντος (*Dodonaea viscosa*, *Gambusia holbrooki*, *Robinia pseudoacacia*).

- Υπόδειγμα Σχεδίων Δράσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη.....	4
Summary.....	4
A. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΑΚΟΥΣΙΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΞΑΠΛΩΣΗΣ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ».....	4
A.1. Ανάλυση διαδρομών ακούσιας εισαγωγής/ εξάπλωσης είδους.....	4
A.2. Διαδρομές προτεραιότητας.....	4
A.3. Σχέδια δράσης/ μέτρα για αντιμετώπιση διαδρομών προτεραιότητας.....	4
A.4. Αρμόδιες αρχές για εφαρμογή των μέτρων.....	4
B. ΜΕΤΡΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΓΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.....	5
B.1. Μέτρα τοπικής εξάλειψης του είδους κατά περιοχή.....	5
B.2. Σχέδιο έκτακτης δράσης.....	5
B.3. Αρμόδιες αρχές για εφαρμογή των μέτρων.....	5
Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	5
Γ.1. Μέτρα για αντιμετώπιση και καταπολέμηση του είδους.....	5
Γ.2. Ανάλυση κόστους-οφέλους για εφαρμογή μέτρων κατά περιοχή.....	6
Γ.3. Αρμόδιες αρχές για εφαρμογή των μέτρων.....	6
Δ. ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΣΤΑ επηρεαζόμενα ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ.....	7
Δ.1. Ανάλυση μέτρων και κόστους-οφέλους για εφαρμογή τους κατά περιοχή.....	7
Δ.2. Αρμόδιες αρχές για εφαρμογή των μέτρων.....	7
Ε. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	7
Χάρτης Γεωγραφικής Κατανομής Είδους.....	7
Χαρτογράφηση εφαρμογής μέτρων.....	7

- Lepomis gibbosus* (αγορά υπηρεσιών)
- Final drafts για *Procambarus clarkii*,
Trachemys scripta, *Pennisetum setaceum*,
Lepomis gibbosus, *Acacia saligna*, *Ailanthus altissima*
- Εθνικός Κατάλογος: 46 είδη

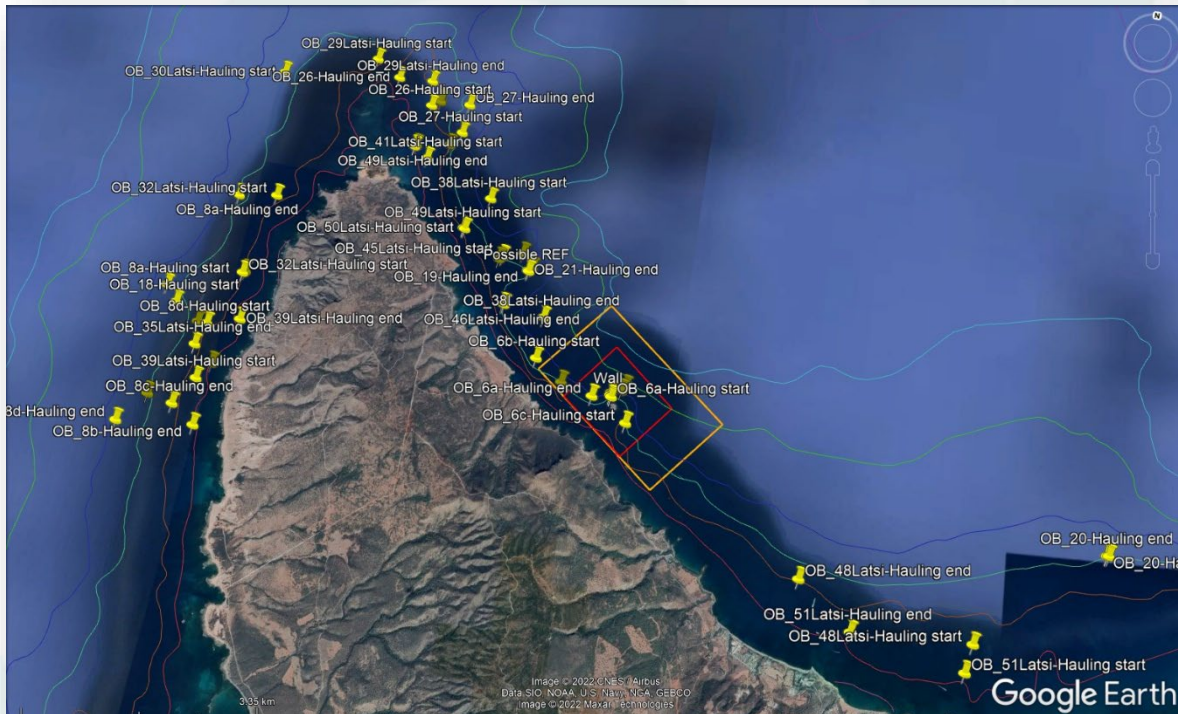

Φωτογραφία:
Τμήμα Δασών

Acacia saligna

A9: Assessment of existing fisheries management measures in new or established Natura 2000 and MPAs.

- Παραδοτέο: Report on the assessment of existing fisheries management measures in new or established Natura 2000 and MPAs
- Αξιολόγηση υφιστάμενων δράσεων διαχείρισης αλιείας σε νέες ή υφιστάμενες περιοχές Natura 2000 και MPAs (σύγκριση μεταξύ προστατευόμενων και μη περιοχών).

Καταγραφές (στο σκάφος και υποβρύχιες) στις περιοχές Κακοσκάλι και Κάβο Γκρέκο
(περιλαμβανομένων των “No Take Zones”)

Concrete Conservation Actions (C)

C1: Capacity building to improve the Appropriate Assessment procedure, along with the management knowledge for Natura 2000 network (**LP:** DE, **Ps:** ACC, BC, CUT, DF, DFMR, FU, GFS, IACO, OUC, TC).

C2: Development of National Biodiversity Database (**LP:** DF, **Ps:** BC, DE, DFMR, FU, GFS, TC).

C3: Holistic approach to the implementation of conservation actions for flora, fauna and habitats (**LP:** DF, **Ps:** NKUA, DF, FU, IACO, ACC, DE, GFS, TC, DFMR, BC).

C4: Establish the management structures appropriate for the areas of the N2K Network outside State Forest Land (**LP:** DE, **Ps:** ACC, BC, DF, DFMR, GFS, TC).

C5: Implementation of Mapping and Assessment of Ecosystem Services in selected Natura 2000 areas (**LP:** OUC, **Ps:** CUT, DE, DF, DFMR, GFS).

C6: Management schemes and methods for managing issues with private land in Natura 2000 (**LP:** DE, **Ps:** BC, DF, DFMR, GFS, TC).

C7: Operational tools and systems for improving governance and management of Natura 2000 (**LP:** FU, **Ps:** DE, DF, DFMR, FU, GFS).

C8: Demonstration project towards the establishment of facilities for animal IAS (**LP:** DE, **Ps:** DF, GFS).

C9: Develop capacity and implementation of Action Plans for IAS (**LP:** DE, **Ps:** TC, ACC, FU, GFS, IACO, DF).

C10: Develop and establish a permanent, holistic monitoring system for habitats and species in all Natura 2000 sites to improve the consistency of monitoring under Art. 17 (**LP:** DF, **Ps:** ACC, DE, DFMR, FU, GFS, IACO, NKUA).

C11: Develop and manage a Natura 2000 funding coordination unit (**LP:** DE, **Ps:** ACC, DF, DFMR, GFS).

C3: Holistic approach to the implementation of conservation actions for flora, fauna and habitats.

- Παραδοτέο 1: Update of 8 Management plans for Natura 2000 areas
- Παραδοτέο 2: Development of 2 Management plans for marine Natura 2000 areas and 1 terrestrial N2K area
- Παραδοτέο 3: Report on maintenance and/or improvement of conservation status of 13 species and 10 habitat types, as a result of Action C3
- Στοχεύει στην εφαρμογή ολιστικής προσέγγισης για δράσεις διατήρησης ειδών χλωρίδας και πανίδας, καθώς και οικοτόπους (7 sub-actions)

Acacia saligna effects on 3170*- Mediterranean temporary ponds

- *Occupying growing space*
- *Shading*
- *Accumulation of dry leaves*

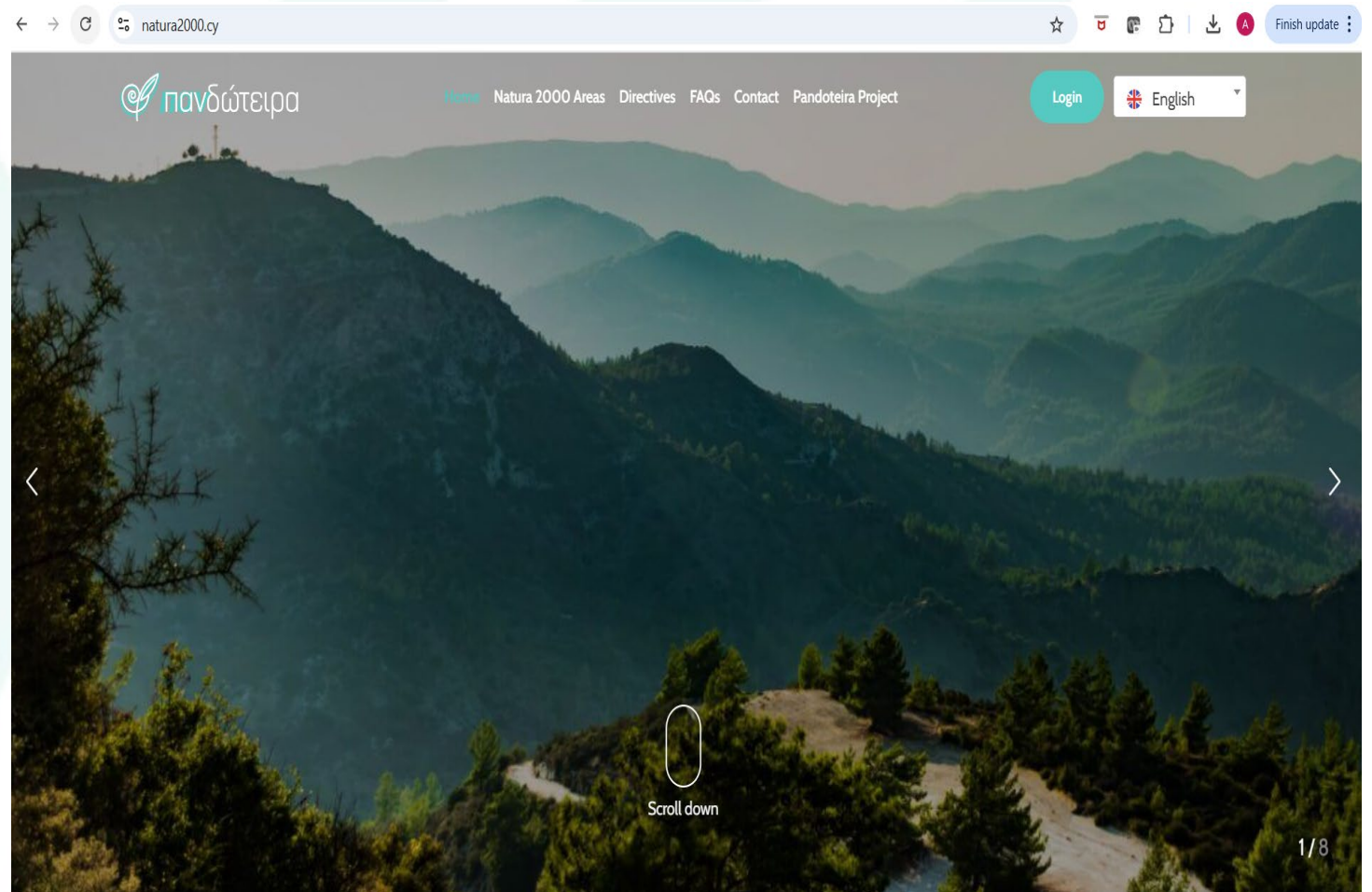
- *Altering the abiotic conditions*
- *Establishment of woody species*
- *Habitat degradation*

***Acacia saligna* control at CY3000001 – ΕΔΠ Ποταμός Λιοπετρίου**

C7: Operational tools and systems for improving governance and management of Natura 2000

Completed (version 1):

- Databases and API
- Public Website
- Communication Platform portal
- Management Platform Portal
- Content Management System:
 - Public Website content
 - Communication Platform content
 - Management Platform content
 - User roles and Authorities
 - Various settings

Public Website - Screenshot

Monitoring of the impact of the project actions (D)

D1: Monitoring of the project's contribution to the implementation of the PAF (**LP**: DE, **Ps**: ACC, BC, CUT, DF, DFMR, FU, GFS, IACO, NKUA, OUC, TC).

D2: Monitoring of the project's conservation benefit including core actions (**LP**: DE, **Ps**: BC, CUT, DF, DFMR, FU, GFS, OUC, TC).

D3: Monitoring of the project's socio-economic impact (**LP**: FU, **Ps**: CUT, DE, DF, OUC, TC).

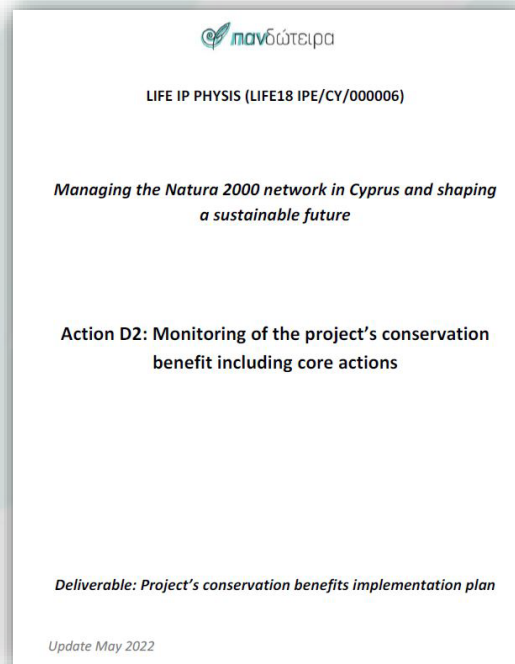
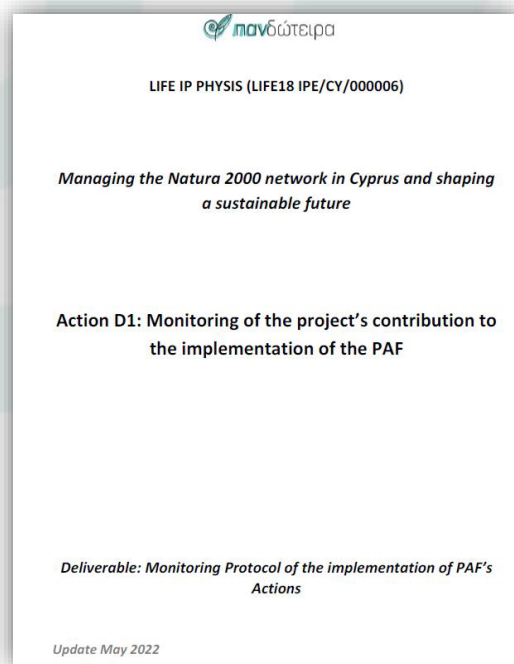
D4: Monitor and measure the impact of the project (KPI) (**LP**: DE, **Ps**: ACC, BC, CUT, DF, DFMR, FU, GFS, IACO, NKUA, OUC, TC).

D1: Monitoring of the project's contribution to the implementation of the PAF.

- Παραδοτέο: Monitoring Protocol of the implementation of PAF's Actions
- Παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα εφαρμογή δράσεων διατήρησης για την εφαρμογή του Prioritised Action Framework στο δίκτυο Natura 2000 στην Κύπρο.

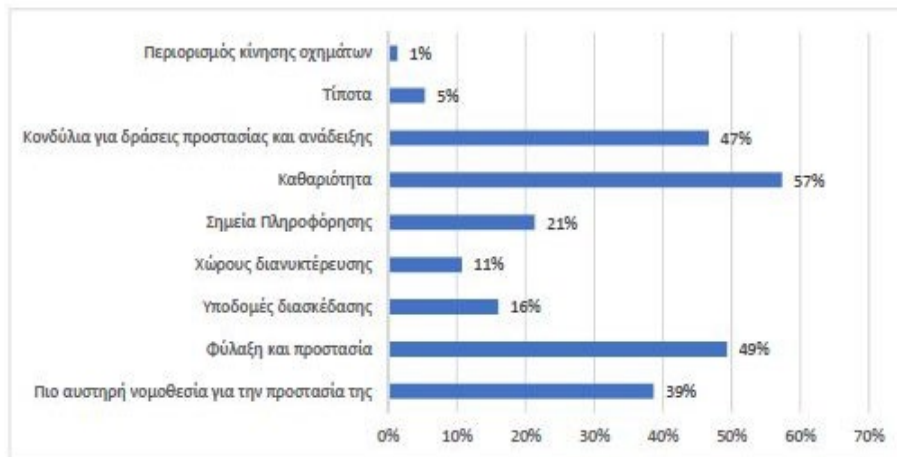
D2: Monitoring of the project's conservation benefit including core actions.

- Παραδοτέο: Project's conservation benefits implementation plan.
- Παρακολουθήση των οφελών του έργου, περιλαμβανομένων των κύριων δράσεων.

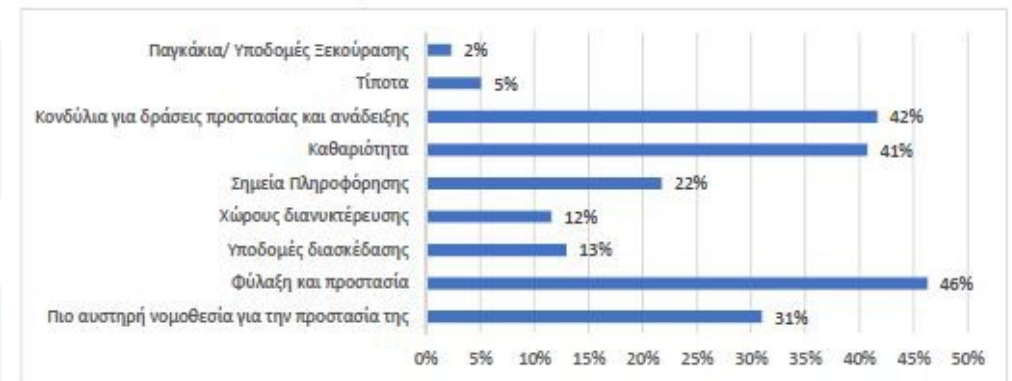

D3: Monitoring of the project's socio-economic impact.

- Παραδοτέο 1: Report on the results of first survey and interviews
 - Παραδοτέο 2: Report on the results of second survey and interviews
 - Παραδοτέο 3: Report on the results of third survey and interviews
 - Παραδοτέο 4: Report on the results of forth survey and interviews
 - Παραδοτέο 5: Study on the impact of the project on ecosystem services
 - Παραδοτέο 6: Study on the socio-economic impact of the project
-
- Αναγνώριση και αξιολόγηση του κοινωνικο-οικονομικού αντικτύπου του έργου σε συγκεκριμένες ομάδες, την τοπική οικονομία και τον πληθυσμό εντός ή κοντά στις περιοχές του δικτύου Natura 2000. Επίσης, αξιολόγηση αντικτύπου έργου στις οικοσυστημικές λειτουργίες.

Διαφορετικά αποτελέσματα σε ερωτήματα ατόμων εντός/ κοντά σε περιοχές (αριστερά – 29% δείγματος) και επισκεπτών.

Information and Awareness Actions (E)

E1: Dissemination of project results and deliverables (**LP**: DE, **Ps**: BC, CUT, DF, DFMR, FEOC, FU, GFS, OUC, TC).

E2: Technical guidelines and awareness-raising activities (**LP**: TC, **Ps**: BC, CUT, DE, DF, DFMR, FEOC, FU, GFS, NKUA, OUC).

E3: Networking with other LIFE and/or non-LIFE projects (**LP**: DE, **Ps**: BC, CUT, DF, DFMR, FU, GFS, OUC, TC).

E4: Develop a dedicated Natura 2000 website and project website (**LP**: DE, **Ps**: **BC**, CUT, DF, DFMR, FU, GFS, OUC, TC).

E5: Habitat guide and Red Data Book for Habitats of Cyprus (**LP**: NKUA, **Ps**: DE, DF, FU).

E6: Red List for the Birds of Cyprus (**LP**: GFS, **Ps**: BC, DF).

Project Monitoring Actions (F)

F1: Project management and monitoring of project progress (**LP**: DE, **Ps**: AP, ACC, BC, CUT, DF, DFMR, FEOC, FU, GFS, IACO, NKUA, OUC, TC).

F2: Coordination of Complementary Funds (**LP**: DE, **Ps**: DF, DFMR, GFS).

E1: Dissemination of project results and deliverables.

- Παραδοτέο 1: Communication plan/ strategy for the promotion of Natura 2000 network in Cyprus
- Παραδοτέο 2: DVD with the TV spots and Radio spots broadcasted
- Παραδοτέο 3: Layman's report

E2: Technical guidelines and awareness-raising activities.

- Παραδοτέο 1: First report on awareness-raising activities
- Παραδοτέο 2-4: Reports on awareness-raising activities
- Παραδοτέο 5: Transfer and replication plan

E3: Networking with other LIFE and/or non-LIFE projects.

- Παραδοτέο 1: First report on networking visits
- Παραδοτέο 2-4: Reports on networking visits

E4: Develop a dedicated Natura 2000 website and project website.

- Παραδοτέο 1: Project website
- Παραδοτέο 2: Natura 2000 website
- Project's website - <https://pandoteira.cy/>

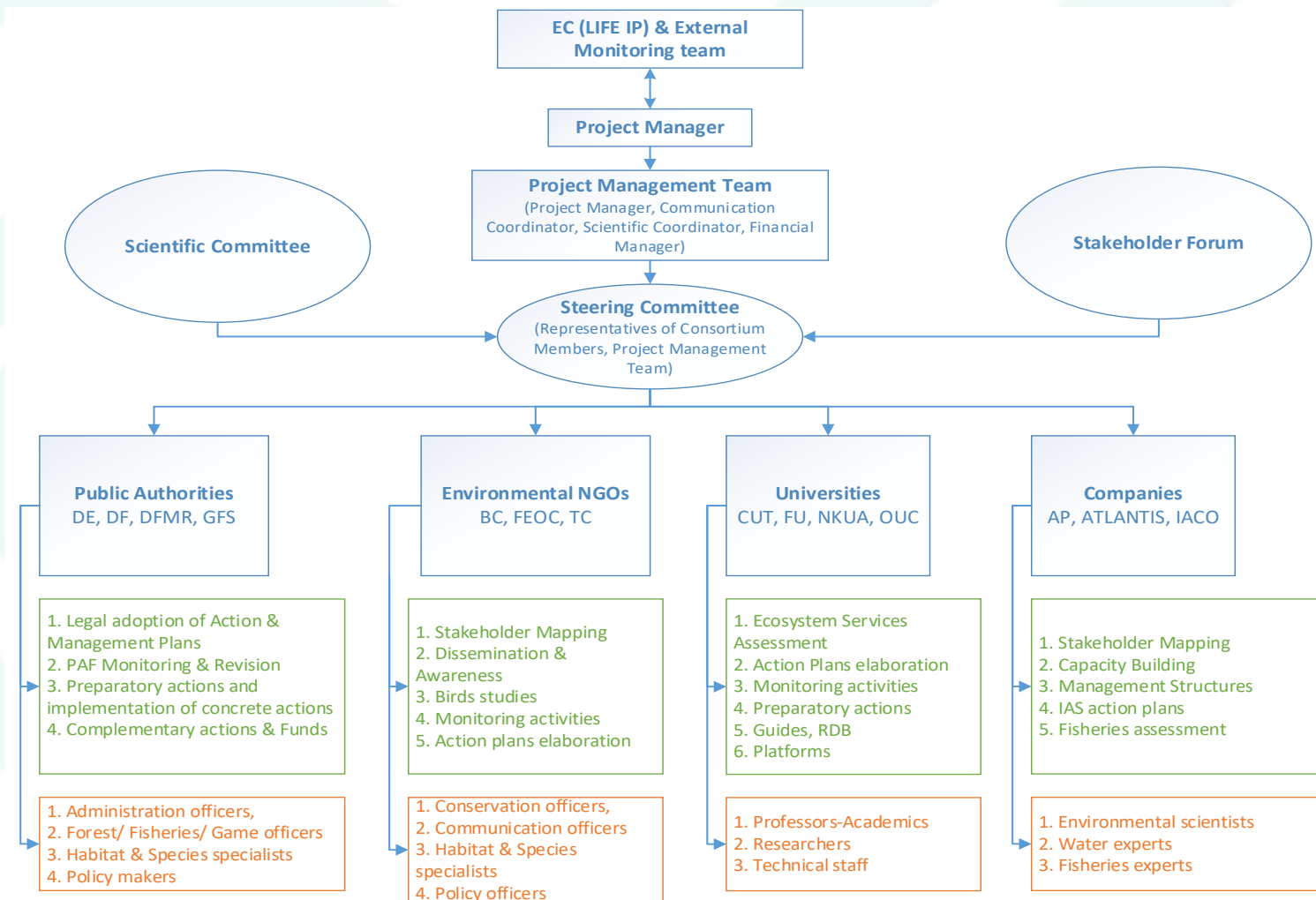
E5: Habitat guide and Red Data Book for Habitats of Cyprus.

- Παραδοτέο 1: Interpretation Manual of the habitat types of Cyprus
- Παραδοτέο 2: Red Data Book for the Habitats of Cyprus

E6: Red List for the Birds of Cyprus.

- Παραδοτέο : Red List of Birds of Cyprus (publication and scientific database)

F1: Project management and monitoring of project progress.

F2: Coordination of Complementary Funds.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

www.moa.gov.cy/environment

DEPARTMENT OF ENVIRONMEN. MINISTRY OF AGRICULTURE, RURAL DEVELOPMENT AND ENVIRONMENT

Με τη συγχρηματοδότηση του προγράμματος
LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης